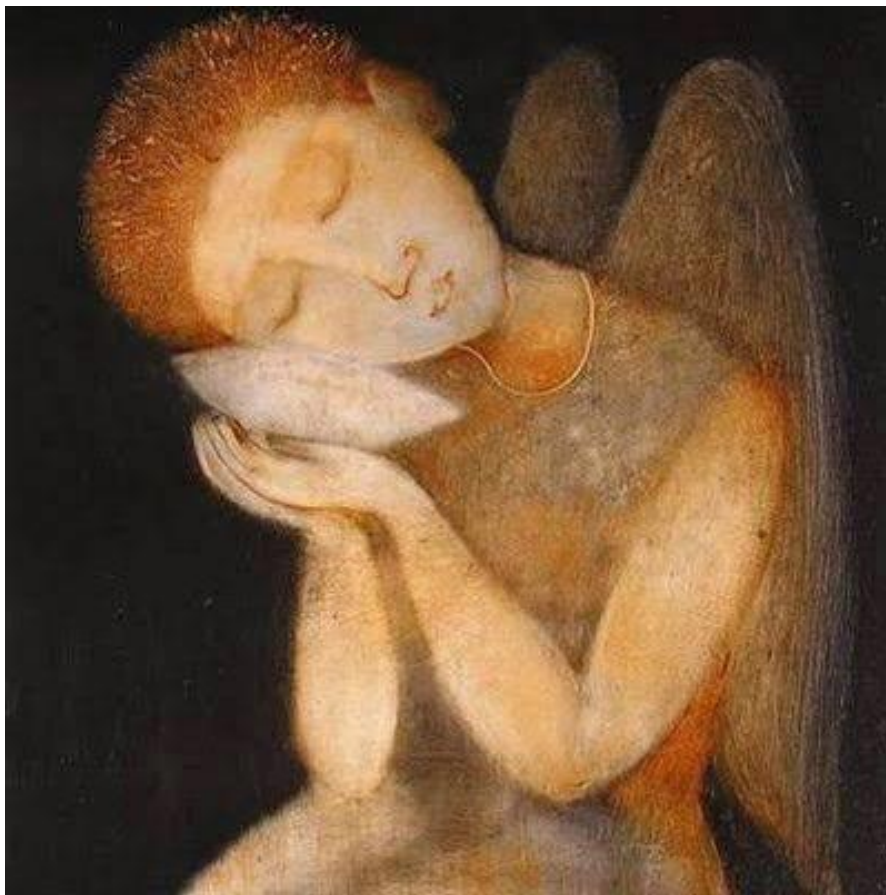

Hofkerk

Dienst der GEDACHTENIS

Laatste zondag kerkelijk jaar 26 november 2017

Hier eindigt het bekende
maar van de overzijde vult iets mijn wezen
met de mogelijkheid van haar oorsprong.

Dag Hammarskjöld

Muzikale medewerking: Denekamps Mannenkoor o.l.v. Harrie Bos
voorganger ds. Tienieke van Lindenhuizen - organist Koos Schollaardt
Presentatie schilderij – Clary Agten

P R E E K

Gemeente van God, goede vrienden,

Een doos met een strikje, een doos vol verdriet. Zachtaardig verdriet, dat dan weer wel. Kennelijk is verdriet er in soorten en maten, en kan het ook per dag verschillen. Soms kan het goed zijn om daar eens helder naar te kijken als je verdrietig bent. Wat is het eigenlijk voor soort verdriet vandaag. Is het zachtaardig, of boos, groot of een beetje. Is het met of zonder strikje. Ligt het ergens op zolder of staat het levensgroot in de kamer zodat je er bijna niet omheen kunt.

We weten wat verdriet is. En Job weet het ook. Job die weet dat hij teveel vraagt aan God en iedereen, Job die antwoord wil op vragen waar geen antwoorden op zijn. Job die een rationele oplossing wil maar die is er niet. 'Heb jij voor alles een verklaring', vraagt God terug.

Ik vind het bijzonder dat het God zelf is die zegt dat er altijd onbeantwoorde vragen zullen zijn. Dat zelfs de beste formules en theorieën de mysteries van leven en dood niet zullen doorgronden. Is er dan geen enkele troost? Zeker wel. De troost van Job is dat Gods troostend licht over de vragen valt. Dat maakt dat Job echt iets van God ziet.

En hoe dat precies werkt kan ik jullie ook niet vertellen. Ik weet wel dat het tijd kost. Dat verlies tijd kost, veel tijd. Want doe je dat niet, dan klopt er iets niet. Dan blijf je pas leeg achter.

Zoals in dat joodse verhaal waarin een jongeman met zijn gescheurde rouwmantel bij de Rabbi komt en vraagt of hij de scheuren mag repareren en herstellen. En de Rabbi antwoordt: 'Ja dat mag, maar bedenk dat als je het kleed repareert en herstelt dat je dan de scheuren en de rafels niet onzichtbaar mag maken, want het zou er dan op lijken dat datgene wat je hebt meegemaakt nooit is gebeurd.' Na een week komt de jongeman terug. Hij heeft zijn kleed gerepareerd, maar het is nog zo zwaar. Hij vraagt aan de Rabbi: 'Kan ik dit kleed ooit aan iemand anders overdoen of verkopen?' En de Rabbi antwoordt: 'Nee dat kan niet. Het scheuren en repareren van ons leven is aan ons en van ons. Anderen kunnen het niet dragen'.

We weten wat het is, verdriet. En gaan daar ook persoonlijk mee om. Ik zie dat. En ik zie dat jullie dat ook kunnen. Dat er na verloop van tijd toch weer een beetje balans terug komt. Dat verdriet en vreugde voorzichtig naast elkaar kunnen staan. 100% gelukkig word je niet meer maar dat hoeft misschien ook niet. Onze doden verdienen verdriet. En soms een schreeuw.

Ik zal hem aanschouwen,
ik zal hem met eigen ogen zien, ik, geen ander,
heel mijn binnenste smacht van verlangen.

De bijbel is er duidelijk over: in pijn en verdriet mogen we een beroep doen op God. Op zijn troost, op zijn ontferming, op zijn liefde en kracht. Job is er duidelijk over. Openbaring is er duidelijk over. God is er duidelijk over. Hij die als geen ander weet wat het is om een mens te verliezen.

Gods woonplaats is onder de mensen, hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn.

Verdriet is ingewikkeld. Het is niet op te lossen met een fraaie preek of een gebed. Of een paar daagjes er tussenuit. Het heeft iets te maken met dat strikje af en toe durven losmaken en de inhoud bekijken. Liefdevol en wetend zoals in psalm 33.

Gij zijt een minnaar van mensen God, mijn toevlucht. Gij wijkt niet af van uw hart.

Een ervaring van de psalmdichter, Gij wijkt niet af van uw hart. Een gebed, een psalm zoals de dichter in de bijbel dat 2000 jaar geleden deed, en zoals mensen dat over de hele wereld tot op de dag van vandaag doen. Ook bij ons. (Gedicht van Cor van Hemert en schilderij Clary Agten.) Dat ook wij daar op vertrouwen.

Amen.

Leeuw en krekel (Toon Tellegen, uit: Misschien wisten zij alles).

Op zijn verjaardag kreeg de leeuw van de krekel verdriet cadeau, een grote doos vol.

De leeuw pakte het cadeau uit en begon meteen te snikken.

'O,' riep de krekel, 'ik heb me vergist...' Hij sloeg zijn voorpoten voor zijn ogen en ging plat op de grond liggen.

Hij was met twee dozen op stap gegaan: één met een mooie, groene jas voor de leeuw en één met oud verdriet om weg te gooien in de rivier. Maar hij had per ongeluk de doos met de groene jas weggegooid.

Het was te laat. De leeuw zat huilend in een hoek, onder de eik, en vroeg al zijn gasten om maar weg te gaan en zijn verjaardag te vergeten. Het was groot verdriet dat de krekel hem had gegeven. 'Ik ben ontroostbaar,' huilde hij, 'o ik ben zo ontroostbaar...'

De krekel keek hem met grote ogen aan en zei:

'Het spijt me, leeuw, het spijt me...'

Het was wel groot, maar ook zachtaardig verdriet en de leeuw schudde zijn manen, zuchtte diep en sloeg met zijn staart een paar tranen van zijn wang. 'Jij kan er ook niets aan doen, krekel,' snikte hij, 'niemand kan er iets aan doen, niemand...'

Waarom ben ik toch ook zo dom, dacht de krekel, toen hij even later langs de rivier naar huis liep. Hij wist het niet. Als ik het wist dan was ik het niet, dacht hij. Hij fronste zijn wenkbrauwen. Maar als ik het niet was dan kon ik het ook niet weten, dacht hij toen. Hij bleef staan, dacht even heel diep na en liep toen ernstig verder.

In een bocht van de rivier zwom de zwaan, met een dikke, groene jas aan.

'Die kwam zomaar langsdrijven!' riep hij naar de krekel. 'Staat hij?'

De krekel knikte, wendde zijn gezicht af en liep door.

'Nu nog een muts!' riep de zwaan opgetogen. 'Een rode muts met pluimen. Die vraag ik voor mijn verjaardag. Zoals ik er dán uit zal zien...'

Voortaan, dacht de krekel, verscheur ik mijn verdriet meteen als het over is. Nog een geluk dat ik de doos met woede niet bij me had, want die moet ik ook nog weggooien... als ik die per ongeluk aan de leeuw had gegeven...

Thuisgekomen pakte hij zijn doos met oude woede, maakte hem open, verscheurde de woede in duizend snippers en stopte ze één voor één in de grond.

Als iemand zo'n snipper vindt wordt hij misschien wel boos, dacht hij, maar nooit heel erg, nooit echt woedend.